

III

(Forberedende retsakter)

DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG

EØSU'S 525. PLENARFORSAMLING DEN 26. OG 27. APRIL 2017

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om forslag til Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EU) nr. 560/2014 af 6. maj 2014 om oprettelse af fællesforetagendet for biobaserede industrier

(COM(2017) 68 final — 2017/0024 (NLE))

(2017/C 246/03)

Hovedordfører: **Mihai MANOLIU**

Anmodning om udtalelse	Rådet, 21.3.2017
Retsgrundlag	Artikel 187 og 188 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde
Kompetence	Sektionen for Det Indre Marked, Produktion og Forbrug
Præsidiets henvisning	28.3.2017
Vedtaget på plenarforsamlingen	27.4.2017
Plenarforsamling nr.	525
Resultat af afstemningen	160/0/4
(for/imod/hverken for eller imod)	

1. Konklusioner og anbefalinger

1.1. EØSU mener, at forslaget til ændring af forordning har til formål at forbedre bestemmelserne i Rådets forordning og at strømline dem yderligere med henblik på gennemførelsen af målsætningerne med fællesforetagendet for biobaserede industrier (fællesforetagendet BBI). Forslaget er i overensstemmelse med de oprindelige mål og bestemmelserne i de eksisterende politikker.

1.2. EØSU er af den opfattelse, at fællesforetagendet BBI skal skabe synergier med andre EU-programmer f.eks. samhørighedspolitikken, uddannelse, miljø, SMV'er, konkurrenceevne, politikken for udvikling af landdistrikter, styrke regionale og nationale forsknings- og innovationskapaciteter inden for rammerne af de nuværende politikker og strategier for intelligent specialisering.

1.3. Kommissionen udfører løbende operationelle udvekslinger med Bio-based Industries Consortium (BIC) navnlig i form af høringer og drøftelser om betaling af finansielle bidrag fra medlemmerne af fællesforetagendet BBI. Det foreliggende forslag til ændring af forordning har ingen yderligere virkning ud over den, som oprindeligt var påtænkt i forbindelse med Rådets forordning. De påtænkte ændringer er udelukkende af teknisk art, således at der ikke kræves en konsekvensanalyse af det foreliggende initiativ.

1.4. EØSU glæder sig over, at forslaget reducerer den administrative byrde for BIC for så vidt angår dets rolle som mellemlid mellem **medlemmerne af konsortiet, som er forpligtede til at yde finansielle bidrag, og projektets deltagere**. BIC har fortsat det endelige ansvar for levering af aggregerede tal vedrørende de finansielle bidrag fra medlemmerne.

1.5. EØSU støtter en række væsentlige præciseringer, der indføres med den nye forordning:

- det bliver muligt at overføre de finansielle bidrag på to måder ved enten at overføre dem fra konsortiet til fællesforetagendet BBI (som hidtil), og/eller ved at overføre dem direkte fra et medlem af BIC til en støttemodtager i samme projekt;
- kategorien af parter, der kan yde et økonomisk bidrag (konstituerende enheder i BIC), vil blive udvidet;
- tilslutningen til det overordnede finansielle mål vil blive fastholdt;
- medlemmerne i BIC får ret til at indberette deres finansielle bidrag til projekterne.

2. Generelle bemærkninger

2.1. EØSU mener, at begrebet biobaserede industrier indgår i den mere generelle bioøkonomi, defineret som produktion og udvinding af vedvarende biologiske ressourcer og forarbejdningen heraf til produkter, fremstillet på baggrund af biologiske elementer som f.eks. fødevarer, foder og bioenergi. Tre fjerdedele af EU's agerjord anvendes til dette formål, og denne sektor med en omsætning på 2 000 mia. EUR beskæftiger mellem 17 og 19 mio. europæere. Virksomheder inden for viden i bioøkonomien har en omsætning på 57 mia. EUR og beskæftiger ca. 305 000 mennesker (2009).

2.2. Bioøkonomi i Europa kan fremme udvikling, skabe merværdi og nye, sikre, anstændige arbejdspladser og på betragtelig vis reducere afhængigheden af import samt bidrage til en rationel anvendelse af begrænsede, men vedvarende biologiske ressourcer og klart bidrage til en udvikling af verdenshandelen.

2.3. Der foregår ofte en konkurrence på forskellige niveauer mellem de forskellige teknologier og anvendelsen af biologiske ressourcer. Dette problem forværres yderligere af disse ressourcers begrænsede tilgængelighed. Selvom bioøkonomien kan bidrage betydeligt til målet om mindskelse af drivhuseffekten, der genereres af CO₂-emissioner, som vil have en positiv indvirkning på folkesundheden, kan man imidlertid konstatere en negativ virkning, der giver sig udslag i øgede drivhusgasemissioner, hvis indvirkning på miljøet man ikke kan se bort fra.

2.4. Den europæiske politiske ramme for bioøkonomien er fordelt på flere sektorpolitikker: landbrug, fiskeri, skovbrug, klima, cirkulær økonomi og forskning, der udgør lige så mange forskellige aktivitetsområder, der er omfattet af forskellige politiske og sektorielles lovgivningsmæssige retsakter⁽¹⁾.

2.5. En omfattende strategi for den biobaserede industri blev dog lanceret i 2012 med henblik på at sikre politisk sammenhæng, men det ser ud til, at der fortsat findes uoverensstemmelser. EU giver støtte til innovationsaktiviteter inden for bioøkonomi gennem rammeprogrammet for forskning og innovation (Horisont 2020) og en vifte af andre finansieringsinstrumenter. EØSU mener, at det er nødvendigt at sikre bæredygtighed og en sammenhængende politik på området.

2.6. Flere meddelelser fra Kommissionen understreger betydningen af at overveje **et offentlig-privat partnerskab (OPP) for biobaserede industrier** som teknologisk initiativ⁽²⁾.

2.7. Retsgrundlaget for dette forslag til ændring af forordning er artikel 187 og 188 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). Da medlemsstaterne ikke er i stand til at handle på egen hånd, er det EU, der kan ændre den juridiske ramme for fællesforetagendet. Formålet med nærværende forslag er at tilpasse bestemmelserne i Rådets forordning, således at medlemmerne af BIC konkret har mulighed for at opfylde deres forpligtelse til medfinansiering. Forslaget er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet. Denne ændring var ligeledes nødvendig, da der ikke fandtes nogen mulighed for at fortolke Rådets forordning, så det gav mulighed for udbetaling **på projektniveau**.

⁽¹⁾ Den fælles landbrugspolitik (FLP), den europæiske skovstrategi, den fælles fiskeripolitik, Europa 2020-strategien, EU's handlingsplan for den cirkulære økonomi, 50 netværk i det europæiske forskningsrum og tre initiativer vedrørende fælles programlægning.

⁽²⁾ COM(2012) 60 final: Nye veje til bæredygtig vækst: Bioøkonomi i Europa, COM(2014) 14 final: En industriel renæssance i Europa, COM(2013) 494 final: Offentlig-private partnerskaber under Horisont 2020: et stærkt redskab til at sikre innovation og vækst i Europa, COM(2012) 79 final: Det europæiske innovationspartnerskab om landbrugets produktivitet og bæredygtighed.

3. Særlige bemærkninger

3.1. På grundlag af rammeprogrammet for forskning og innovation vedtog Kommissionen i 2012 en bioøkonomisk strategi, der sigter mod at sikre politisk sammenhæng mellem de forskellige relevante indsatsområder og de tilhørende målsætninger på både nationalt plan og EU-plan. Denne foranstaltning var nødvendig for at øge den offentlige finansiering og de private investeringer med relation til bioøkonomi. Der er blevet udviklet deltagelsesbaserede forvaltningsmodeller. Denne strategi har dannet grundlag for en handlingsplan med 12 foranstaltninger omkring tre hovedtemaer:

- investeringer i forskning, innovation og udvikling af færdigheder;
- styrket samspil mellem politikker og inddragelse af de berørte parter;
- gunstige betingelser for markedet og konkurrenceevnen inden for bioøkonomien.

3.2. De foranstaltninger, der blev truffet, havde til formål at skabe et samarbejde inden for bioøkonomi og oprette et observatorium for bioøkonomiske aktiviteter og har ført til fremkomsten af nye markeder gennem fastlæggelse af standarder, navnlig for så vidt angår bæredygtighed og levedygtighed, og har således skabt det nødvendige videngrundlag for en bæredygtig intensivisering af primærproduktionen. Det er planen at gennemgå og ajourføre denne strategi i 2017.

3.3. Kommissionens forslag indeholder en teknisk ændring af det gældende dokument, nemlig Rådets forordning (EU) nr. 560/2014 om oprettelse af fællesforetagendet BBI.

3.3.1. Fællesforetagendet BBI er et organ, der varetager gennemførelsen af et offentlig-privat partnerskab, som består af EU, repræsenteret ved Kommissionen, og BIC. Formålet med dette fællesforetagende er at gennemføre det fælles teknologiinitiativ vedrørende biobaserede industrier inden den 31. december 2024.

3.3.2. På grund af konsortiets vanskeligheder ved at yde finansielle bidrag ifølge den i Rådets forordning fastsatte metode, foreslås det at indføre muligheden for at yde finansielle bidrag på projektniveau sideløbende med den eksisterende betalingsform på programniveau. Denne løsning afhjælper situationen på en effektiv måde og bidrager til at nå de oprindelige mål i Rådets forordning ved at give medlemmerne af BIC mulighed for at opfylde deres oprindelige forpligtelse. Den foreslåede løsning er den samme for fællesforetagendet IMI 2 (fællesforetagendet for initiativet om innovative lægemidler 2), hvori det bestemmes, at andre medlemmer end Unionen kan yde finansielle bidrag såvel på programniveau, som er den metode, der i øjeblikket anvendes af trustfonde og velgørende organisationer, som på projektniveau, som er den procedure, der anvendes af kommercielle enheder. Denne foreslåede ændring er ikke en del af programmet for målrettet og effektiv regulering (REFIT).

3.4. Fællesforetagendet BBI har til formål at gennemføre et offentlig-privat partnerskab bestående af på den ene side Den Europæiske Union, repræsenteret af Kommissionen, og på den anden side BIC, der er indført ved Rådets forordning (EU) nr. 560/2014. Dette partnerskab har til formål at gennemføre det fælles teknologiinitiativ vedrørende biobaserede industrier i overensstemmelse med fællesforetagendet BBI's vedtægter senest den 31. december 2024.

3.5. Artikel 3 i Rådets forordning fastsætter specifikt bidragene fra hver deltager i fællesforetagendet, administrations- og driftsudgifter, som man deles om, og hvortil der lægges et ikke nærmere angivet beløb i form af bidrag i naturalier til gennemførelsen af indirekte aktioner (IKOP) og bidrag i naturalier til de supplerende aktiviteter (IKAA). I henhold til vedtægtens fortolkning skal bidraget fra BIC indføres i budgettet for fællesforetagendet BBI **på programniveau**. Andre medlemmer end Unionen eller deres konstituerende enheder, der deltager i gennemførelsen af indirekte finansieringsaktioner, skal indbetale finansielle bidrag direkte til sådanne indirekte aktioner **på projektniveau**.

3.6. Mange BIC medlemmer er stødt på vanskeligheder med betalingen. Et finansielt bidrag på programniveau anses for at være urentabel, fordi der ikke garanteres noget udbytte til gengæld, navnlig for så vidt angår projektresultaterne og beslægtede intellektuelle ejendomsrettigheder, og fordi bidrag på programniveau kunne få et BIC medlem til at levere bidrag til sine egne konkurrenter. Der er blevet foreslået en alternativ metode til at yde finansielle bidrag, nemlig **betaling på projektniveau** — hvilket betyder, at deltagere, der bidrager finansielt, kan drage fordel af resultaterne af projektet — og denne betalingsmåde påvirker ikke EU's interesser. Ønsket er her at forfølge de biobaserede værdikæder, herunder SMV'er, forsknings- og teknolog centre samt universiteter.

3.7. Finansielle bidrag fra andre medlemmer end Unionen skal opfylde følgende krav:

- Betalingen af det finansielle bidrag på programniveau gælder kun for fællesforetagendet BBI;
- den nuværende virksomhedsmodel egner sig til at styrke samarbejdet med trustfonde og organisationer med velgørende formål;
- det er nødvendigt at tilpasse de retlige rammer for fællesforetagendet BBI med henblik på at lette samarbejdet med virksomhederne.

3.8. I henhold til det foreliggende forslag kan medlemmerne i BIC fortsætte med at betale deres finansielle bidrag på **programniveau**. Hertil kommer, at de også får mulighed for at overføre det finansielle bidrag direkte til en anden deltager i **projektet**, i henhold til de regler, som begge parter indbyrdes har godkendt («konsortieaftalen»), og de gældende retlige rammer [(overførsel af medlemmerne fra BIC til konsortiet) og (de finansielle overførsler fra medlemmerne i BIC til projektets støttemodtagere)], i overensstemmelse med deres nationale lovgivning og deres sædvanlige regnskabspraksis. BIC vil få til opgave at aflægge rapport i aggregeret form om de modtagne finansielle bidrag.

3.9. Modellen for støtteaftaler i fællesforetagendet BBI vil blive ændret i overensstemmelse hermed. Det bør bemærkes, at den foreslåede ændring hverken har betydning for beskyttelse af grundlæggende rettigheder, eller hvad angår de budgetmæssige konsekvenser. Det anslås, at en nedskæring i budgettet vil påvirke de akademiske kredse og de involverede SMV'er, da EU's bidrag hovedsagelig er øremærket forsknings- og innovationsaktiviteter.

3.10. Denne ændring af forordningen er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver enkelt medlemsstat. Der er ikke behov for forklarende dokumenter.

Bruxelles, den 27. april 2017.

Georges DASSIS

Formand

for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg